

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

4ο
Διεθνές Συνέδριο

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Ελληνικά ως δεύτερη
ή ξένη γλώσσα

Τόμος II

Πάτρα, 28 Ιουνίου - 1 Ιουλίου 2001

Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα 2014

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

4ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Ελληνικά ως δεύτερη
ή ξένη γλώσσα

Πάτρα, 28 Ιουνίου - 1 Ιουλίου 2001

Τόμος II

Επιστημονική σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πάτρα 2015

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Διαπολιτισμική Εκπαίδευση - Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα
- Τόμος II

**Επιστημονική
σειρά:** Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

**Ηλεκτρονική
στοιχειοθεσία:** Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών - Μελιτζάνη Ειρήνη

**ISBN:
SET:**

σ.σ. 482, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	11
Η συμβολή της μουσικής και της λογοτεχνίας στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας	13
Μυθολογία και διαπολιτισμική εκπαίδευση: προσεγγίζοντας τον «άλλον» μέσα από το μύθο της αράχνης	15
<i>Νταγιάκης Αθανάσιος, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Μετεκπαιδευμένος</i>	
Ο πολυπολιτισμικός ρόλος της Παιδικής Λογοτεχνίας και το κίνημα της Πολιτικής Ορθότητας	19
<i>Νάτσης Κωνσταντίνος, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Υποψήφιος Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών</i>	
Ο Μικρός Πρίγκιπας, τα Άβδηρα και ο Αριστοτέλης. Μια διδακτική εμπειρία σε διαπολιτισμική κατασκήνωση - η συμβολή της μελοποιημένης ποίησης	27
<i>Παπαεσταθίου - Τσάγκα Μαρούλα, Φιλολόγος Μ.Δ.Δ.Ε., Αποσπασμένη στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>	
Μια διαπολιτισμική μουσική προσέγγιση για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Θεωρία και πράξη	33
<i>Ρεΐζογλου Κυριακή, Αποσπασμένη Καθηγήτρια Μουσικής στο Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του Τ.Ε.Ι. Κρήτης</i>	
Η δραματοποίηση ως ενισχυτικό μέσο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	40
<i>Αστεριάδου Ιωάννα, Διδασκάλισσα στο Σχολείο Νέας Ελληνικής</i>	

Η μουσική της γλώσσας. Η συμβολή της μουσικής στη διαπολιτισμική προσέγγιση μέσα από το πρόγραμμα σπουδών	43
<i>Παμουκτσόγλου Ιορδάνης, Κοινωνιολόγος, Μουσικός, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Τμήματος Μουσικής Εκπαίδευσης στο University of London</i>	
Η συμβολή της μουσικής στη διδασκαλία της γλώσσας	55
<i>Αστεριάδου Ιωάννα, Διδασκάλισσα στο Σχολείο Νέας Ελληνικής Α.Π.Θ.</i>	
Η ετυμολογία: εργαλείο για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας	58
<i>Αντωνοπούλου - Τρεχλή Ζωή, Επιστημονική Συνεργάτης του Universiti Libre de Bruxelles</i> <i>Τρεχλής Βλάσσης, Καθηγητής στο Ελληνικό Σχολείο Βρυξελλών</i>	
Διαπολιτισμική διάσταση στην παιδική λογοτεχνία: οι προϋποθέσεις	65
<i>Παπαχρήστος Κώστας, Μ.Εδ., Υπ. Διδάκτωρ, Αντιπρόεδρος του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)</i>	
2η φάση της πειραματικής εφαρμογής της διδακτικής σειράς “Πες το Ελληνικά”	77
Ιστορικό παραγωγής της διδακτικής σειράς «Πες το Ελληνικά»	79
<i>Γεωργογιάννης Παντελής, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών</i>	
Εμπειρίες από τη δοκιμαστική εφαρμογή του διδακτικού υλικού «Πες το Ελληνικά»	84
<i>Ναπολέον Γιωτίτσας, Ειδικός Σύμβουλος για το Μάθημα Μητρικής Γλώσσας στο Υπουργείο Παιδείας της Έσσης Γερμανίας</i>	
«Πες το Ελληνικά» στο Βέλγιο	93
<i>Αόγα Σταυρούλα, Δασκάλα Διαπολιτισμικού Ινστιτούτου St. Luis</i>	
Η εφαρμογή της διδακτικής σειράς «Πες το Ελληνικά» στο Alphington Grammar School της Μελβούρνης	97
<i>Ζαρκάδας Νικόλαος, Φιλολόγος Alphington Grammar School της Μελβούρνης</i>	
Διδακτικό υλικό - Πολυμέσα	113
Ο Ελύτης, ο Σαββόπουλος, ο Μπιθικώτσης και τα άλλα παιδιά... δεν ονειρεύτηκαν ποτέ τέτοιο γλέντι!!! (σημειώσεις για τη χρήση αποσπασμάτων από τη σύγχρονη ελληνική ποίηση, πεζογραφία και μουσική δημιουργία για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης)	115
<i>Σκινιώτου Κατερίνα, Μ.Α., Τμήμα διδασκαλίας ελληνικής για αλλοδαπούς της Δ.Ε.Π.Α.Ρ.</i>	
«Ας μπορούμε στη σειρά...» Παρουσίαση διδακτικού υλικού για τη διδασκαλία των τακτικών αριθμητικών στις Γ΄ και Δ΄ τάξεις του δημοτικού σχολείου.	122
<i>Κασίδου Στυλιανή, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Αποσπασμένη στο Π.Τ.Δ.Ε. Φλώρινας Α.Π.Θ.</i> <i>Γκόλια Παρασκευή, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Φλώρινας Α.Π.Θ.</i>	

Ανίχνευση και ανάλυση του “άγχους-φόβου για τους υπολογιστές” στους εκπαιδευτικούς	131
<i>Χρήστος Παναγιωτακόπουλος, Δρ. Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο</i>	
<i>Γεράσιμος Κουστουράκης, Δρ. Επιστημών Αγωγής, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο</i>	
<i>Γιάννης Κατσιλλής, Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών</i>	
Εκπαιδευτικό λογισμικό ειδικά σχεδιασμένο ως βοήθημα στην εκμάθηση της ελληνικής: η περίπτωση των αλλόγλωσσων μαθητών	139
<i>Γαρφαλλίδου Δέσποινα, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Μ.Δ.Δ.Ε., Υποψή-φια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών</i>	
<i>Ιωαννίδης Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών</i>	
Παραγωγή διδακτικού υλικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας	156
<i>Παπαδοπούλου Χάρης - Όλγα, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε. Φλώρινας Α.Π.Θ.</i>	
<i>Γκόλια Παρασκευή, Εκπαιδευτικός</i>	
<i>Ζυγούρη Έλενα, Εκπαιδευτικός</i>	
“Το σχολείο μου” - Εκπαιδευτικό λογισμικό για τις τάξεις υποδοχής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση	164
<i>Τσολερίδου Αναστασία, Εκπαιδευτικός</i>	
Ταυτότητα και Διγλωσσία - Προγράμματα στήριξης της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης - Πιλοτικά Προγράμματα	179
Οι προοπτικές της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στην πρώην Σοβιετική Ένωση και τις ανατολικές χώρες	181
<i>Κοτσιώνης Παναγιώτης, Αναπληρωτής Συντονιστής Εκπαίδευσης Κιέβου</i>	
Δίγλωσση και διαπολιτισμική εκπαίδευση στα κρατικά ευρωπαϊκά σχολεία του Βερολίνου. Τα ελληνικά ως μητρική ή εταιρική γλώσσα	186
<i>Μάρκου Σπορίδων, Συντονιστής Α/θμιας Εκπαίδευσης, Ελληνική Πρεσβεία Βερολίνου</i>	
Η εθνική ταυτότητα των παιδιών των Ελλήνων μεταναστών της Σουηδίας. Μια εμπειρική προσέγγιση	193
<i>Δημητρακάκης Κωνσταντίνος, Μ. Ed. Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε.</i>	
Πιλοτικό ολοήμερο δημοτικό σχολείο: χώρος εφαρμογής προγραμμάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Ένα παράδειγμα δράσης: γνωρίζω τα Βαλκάνια, Στ΄ τάξη	202
<i>Δημάση Μαρία, Σχολική Σύμβουλος Π.Ε., Ειδική Επιστήμονας Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των παρεξείνων χωρών του Α.Π.Θ.</i>	

- Η διγλωσσική – διπολιτισμική ταυτότητα των εφήβων Ελληνοποντίων παλινοστούτων μαθητών: με βάση εμπειρική έρευνα** **208**
Λεζέ Ευαγγελία, Δρ. Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Διδάσκουσα (Π.Δ. 407/80) στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
- Η συνύπαρξη των γλωσσών και η γλωσσική σύγκριση στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (μέρος β΄ - αντίλογος): προβλήματα εφαρμογής και μέθοδοι υπέρβασης στη δίγλωσση εκπαίδευση** **220**
Σιταρένιου Δήμητρα, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης, Υπότροφος Ι.Κ.Υ.
- Ένα πρότυπο πρόγραμμα για τη συνοχή του παγκόσμιου ελληνισμού μέσα από την εκπαίδευση** **237**
Κιορκατιώτη Αναστασία, Προϊσταμένη Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων Τράπεζας Κύπρου, Τμήμα Επικοινωνίας Σκαρμέα Μάρβα, Διευθύντρια Τμήματος Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Τράπεζας Κύπρου
- Διερεύνηση και ανάλυση επιμορφωτικών αναγκών δασκάλων σε θέματα διδασκαλίας των ελληνικών ως δεύτερης γλώσσας** **241**
Σπινθουράκη Ιουλία - Αθηνά, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών Μουσταϊράς Παναγιώτης, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Υποψήφιος Διδάκτωρ Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών Σκαρτσάλας Παναγιώτης, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Υποψήφιος Διδάκτωρ Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών Σνεσίου Κατερίνα, Εκπαιδευτικός Π.Ε.
- Διγλωσσία και δίγλωσση εκπαίδευση. Διαπολιτισμική εκπαίδευση και γλώσσα** **248**
Ακλάση Ευαγγελία, Καθηγήτρια Γερμανικής Γλώσσας Δημοτικού Σχολείου Bielefeld
- Παγκοσμιοποίηση ή καθολικότητα. Η γλώσσα ως σύμβολο της εσωτερικής ενότητας των ανθρώπων** **255**
Πορτελάνος Σταμάτης, Δρ. Κοινωνικής και Ποιμαντικής Θεολογίας, Καθηγητής Βαρβακείου Σχολής, Συνεργάτης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- Οι μεταπτυχιακοί αλλοδαποί φοιτητές της ελληνικής γλώσσας στο δημοτικό σχολείο** **265**
Κωστακοπούλου Μαρία, Εκπαιδευτικός Π.Ε. Παπαζωγανοπούλου Βασιλική, Εκπαιδευτικός Π.Ε.

Προγράμματα στήριξης της ελληνόγλωσσης

εκπαίδευσης και πολυμέσα 271

(Εισηγήσεις απο το 3ο Διεθνές Συνέδριο) 271

Οι Νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας: δυνατότητες και αξιοποίησή τους 273

*Χαραλαμποπούλου Φρίντα, Γλωσσολόγος, Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (Ι.Ε.Λ.), Τμήμα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
Καραγιάννης Γεώργιος, Καθηγητής Ε.Μ.Π., Διευθυντής Ι.Ε.Λ.*

Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: προβλημα-τική και εφαρμογές 281

*Αντωνίου - Κρητικού Ιωάννα, Διδάκτωρ. Γλωσσολογίας, Ερευνήτρια Ι.Ε.Λ.
Καραγιάννης Γεώργιος, Καθηγητής Ε.Μ.Π., Διευθυντής Ι.Ε.Λ.*

Ένα σύστημα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας μέσω διαδικτύου 290

*Τσιπλάκου Σταυρούλα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Simon Fraser
Toole Janine, Natural Language Laboratory, Πανεπιστήμιο Simon Fraser
McFetridge Paul, Έδρα τμήματος Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Simon Fraser
Porowich Fred, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Πανεπιστήμιο Simon Fraser
Turcato Davide, Υπολογιστικός Γλωσσολόγος, Πανεπιστήμιο Simon Fraser και Gavagai Inc.
Heift Trude, Επίκουρη Καθηγήτρια Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Simon Fraser*

Η εκμάθηση και η διδασκαλία πρώτης ανάγνωσης και γραφής στην ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη με πολυμέσα (αλλη-λεπιδραστική μέθοδος): CD-ROM «Πες το Ελληνικά» 298

*Γεωργογιάννης Παντελής, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών, Διευθυντής ΚΕ.Δ.ΕΚ.
Αναστασοπούλου Νικολέτα, Φιλολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.*

Συνεδρία με αφίσα 317

Επίσκεψη πρώην εργαζόμενων παιδιών από το Νεπάλ στο 5ο Δημοτικό Σχολείο Δάφνης: Πώς ένα κοινωνικό πρόβλημα ανοίγει πολιτισμικές διόδους επικοινωνίας 319

*Ευσταθίου Νικόλαος, Διδασκαλείο Δημ. Εκπ/σης Πατρών
Πετρίτση Μαρία, 5ο Δημ. Σχ. Δάφνης*

Η ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης στο Βέλγιο. Η κατάσταση σήμερα 327

Αλεξίου Αμαλία, Δρ. Ιστορίας, Συντονίστρια εκπαίδευσης ελληνικής πρεσβείας Βρυξελλών, Εθνική επιθεωρήτρια ευρω-παϊκών σχολείων

Εκπαίδευση μεταναστών, παλιννοστούντων και μειονοτήτων 335

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα Πομακοχώρια (απόπειρες διδασκαλίας, εκπαιδευτική τακτική, συνθήκες, περιβάλλον, προτάσεις) 337
Γεωργίτσας Νικόλαος, Εκπαιδευτικός Π.Ε.

Αλβανόφωνοι δάσκαλοι μέσα σε ελληνικές τάξεις. Πρόκληση ή αναγκαιότητα για την ελληνική κοινωνία; 343
Γαλάνης Γιώργος, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Πρεντουλή Διονυσία, Ειδική Παιδαγωγός, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Πολιτισμική ετερογένεια στη σχολική τάξη 352
Παπαϊωάννου Μαρία, Υποψήφια Διδάκτωρ Ιονίου Πανεπιστημίου
Κατσούλης Χάρης, Καθηγητής Ιονίου Πανεπιστημίου

Γλωσσικές στάσεις των Πομάκων - Η περίπτωση του Κενταύρου Ξάνθης 363
Ιορδανίδου Άννα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών
Γεροβασιλείου Κάρολος, Εκπαιδευτικός Π.Ε Υποψήφιος Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Α.Π.Θ.

Γλωσσική πραγματικότητα των μειονοτικών σχολείων - διαχειριζόμενοι τη σιωπή των αλλόγλωσσων μαθητών 383
Κελεσιδης Γεώργιος, Σχολικός Σύμβουλος Μειονοτικής Εκπαίδευσης

Γλωσσικά και μη γλωσσικά ζητήματα «αλλοδαπών μαθητών μας». Η άποψη του διευθυντή του σχολείου ως αφορμή προβληματισμού και διαλόγου 392
Μπόμπας Λεωνίδας, Διευθυντής Σπουδών «Νέα Εκπαιδευτήρια», Εντεταλμένος Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

Αντιλήψεις και προκαταλήψεις για τους μετανάστες στην Ελλάδα: Τι συμβαίνει στην πατρίδα του ξένιου Δία; 399
Δημάκος Ιωάννης, Λέκτορας Σχολικής Ψυχολογίας Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
Τασιοπούλου Κατερίνα, Φοιτήτρια Τμήματος Ψυχολογίας Αμερικανικού Κολεγίου Θεσσαλονίκης

Η διαπολιτισμική διάσταση στην εκπαίδευση 406
Παπαχρήστος Κώστας, Μ.Εδ., Υπ. Διδάκτωρ, Αντιπρόεδρος του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)
Κουμπούρα Μαίρη, Εκπαιδευτικός, Δ/ση Σπουδών Α/θμιας Εκπαίδευσης του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

«Πολιτισμικό κεφάλαιο» παιδιών διαφορετικής προέλευσης: εργαλείο ή τροχοπέδη στην εκπαιδευτική πράξη; 422
Ζησιμοπούλου Αθανασία, Ε.Ε.Π. Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, Υποψήφια Διδάκτωρ Φ.Π.Ψ. Αθηνών

Η μειονότητα των αθίγγων: προβλήματα και αντιμετώπισή τους 428
Λάππα - Βαρδούλη Κωνσταντίνα, Εκπαιδευτικός Π.Ε. Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

- Η ίδρυση, η οργάνωση και η λειτουργία των τάξεων υποδοχής στο Νομό Ιωαννίνων το 1990 - 1991** 434
Τόκας Δημήτριος, Εκπαιδευτικός Π.Ε. Μετεκπαιδευόμενος Δ.Δ.Ε. Πατρών
- Ηλικία παλιννόστησης και εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης: μια νευροφυσιολογική προσέγγιση** 444
Ανδρέου Γεωργία, Διδάσκουσα (Π.Δ. 407/80) Τμήματος Ειδικής Αγωγής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Καραπέτσας Ανάργυρος, Καθηγητής Νευροψυχολογίας Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Γύφτοι μαθητές και ελληνική γλώσσα. “Πώς εκφράζονται τα ελληνικά λεξικά και οι παροιμίες για τους γύφτους και ποιες οι επιπτώσεις στη διαπολιτισμική εκπαίδευση;”** 446
Χριστοδούλου Φώτης, Εκπαιδευτικός Π.Ε, Μετεκπαιδευόμενος Δ.Δ.Ε Πατρών
- Ο ρόλος και η σημασία των διαθεματικών προσεγγίσεων στην καλλιέργεια των διαμαθητικών σχέσεων στο σημερινό διαπολιτισμικό σχολείο** 452
Κανκά Δήμητρα, Εκπαιδευτικός, Αποσπασμένη στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Master Διδακτικής της Ιστορίας
- Ο εκπαιδευτικός απέναντι στα προβλήματα ένταξης παλιννοστούτων μαθητών στη σχολική πραγματικότητα** 458
Αλιφεροπούλου Μαρία, Φιλολόγος, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Τμήμα Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Σχολικές παρεμβάσεις για την ένταξη των αλλοδαπών και παλιννοστούτων μαθητών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα** 461
Ανθοπούλου Σεβαστή, Σύμβουλος Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Τριανταφυλλίδου Αήδα, Σύμβουλος Υφυπουργού Εξωτερικών για μορφωτικά θέματα
- Η εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούτων μαθητών σε κανονική τάξη. Ο ρόλος του δασκάλου και του σχολείου** 470
Φακλάρης Ενάγγελος, Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου

Πρόλογος

Το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (Κε.Δ.Εκ.) μετά την επιτυχία των τριών προηγούμενων διεθνών συνεδρίων με θέμα: «Η ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα: μια διαπολιτισμική προσέγγιση» και συνεχίζοντας την παράδοση πλέον αυτού του θεσμού διοργάνωσε και φέτος το 4^ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «Διαπολιτισμική εκπαίδευση - ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα», ανταποκρινόμενο έτσι στο αίτημα και την προτροπή των συνέδρων για ανανέωση της συνάντησης σε ετήσια βάση και εξέλιξη αυτής της προσπάθειας.

Η αναγκαιότητα επανάληψης και συνέχισης αυτής της διοργάνωσης επικυρώνεται βέβαια και από την αθρόα συμμετοχή συνέδρων, εισηγητών και ακροατών. Συνολικά, σύμφωνα με τα αρχεία μας, στα τέσσερα αυτά συνέδρια έχουν ήδη παρουσιαστεί 420 εισηγήσεις και έχουν συμμετάσχει 2.200 συνέδριοι από όλο τον κόσμο και φυσικά από την Ελλάδα. Από τα συνέδρια αυτά έχουν ήδη εκδοθεί, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του 4^{ου} συνεδρίου, 11 τόμοι πρακτικών, σε σύνολο 5.000 σελίδων περίπου.

Όσον αφορά στην ποιότητα αυτού του συνεδριακού θεσμού, πιστεύουμε ότι η επικοινωνία και ανταλλαγή επιστημονικών απόψεων, εμπειριών και γνώσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών που σχετίζονται με τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό και η παρουσίαση επιστημονικών εργασιών που αφορούν στη διδασκαλία και εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας καθώς και σε γενικότερα θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης αποτελούν μια γόνιμη και εποικοδομητική διαδικασία, που συμβάλει στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων και στη διεύρυνση του προσανατολισμού σε θέματα εκπαίδευσης και διάδοσης της ελληνικής γλώσσας.

Οι εισηγήσεις και οι συζητήσεις εκδίδονται σε τέσσερις τόμους με τίτλο:

- α) 4^ο Διεθνές Συνέδριο, «Διαπολιτισμική εκπαίδευση - ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα», πρακτικά, τόμος Ι,
- β) 4^ο Διεθνές Συνέδριο, «Διαπολιτισμική εκπαίδευση - ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα», πρακτικά, τόμος ΙΙ,

Στόχος του συνεδρίου παραμένει η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και των αρμόδιων υπηρεσιών σε θέματα που αφορούν στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης σε παγκόσμιο επίπεδο, έτσι ώστε να μεγιστοποιηθεί η προσφορά τόσο στους ομογενείς του εξωτερικού και τους αλλοδαπούς που θέλουν να μάθουν την ελληνική γλώσσα όσο και τους παλινοστούντες και τους αλλοδαπούς που εγκαθίστανται στην Ελλάδα.

Η οργανωτική επιτροπή ευχαριστεί θερμά τους παρακάτω φορείς:

- 1) Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας - Διεύθυνση Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας,
- 2) Υπουργείο Εξωτερικών: Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού,
- 3) Υπουργείο Πολιτισμού: Τμήμα Συνεδρίων και Εκδηλώ-σεων και
- 4) Πανεπιστήμιο Πατρών: Επιτροπή Ερευνών

για την οικονομική ενίσχυση και τη γενικότερη στήριξή τους στη διοργάνωση και πραγματοποίηση αυτού του συνεδρίου.

Θα ήταν, τέλος, παράλειψή μας αν δεν αναφέραμε το γεγονός ότι το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (Κε.Δ.Εκ.) έχει προβεί στην έκδοση των πρακτικών και σε μορφή ειδικού CDRom, που παρέχει τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης και χρήσης του επιστημονικού υλικού.

Ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής
Παντελής Γεωργογιάννης
Αναπλ. Καθηγητής